

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/338/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416211230
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1416211230.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, štátny občan SR a USA, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX C., štátna občianka SR, zastúpená JUDr. Andrejom Garom, advokátom, so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava a otec - L. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXXX S., S., S. XXXXX, V., štátny občan USA, zastúpený JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou, so sídlom Javorinská 13, 811 03 Bratislava, IČO: 42 129 532, v konaní o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/274/2016-171 zo dňa 29.06.2018, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa mení tak, že súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým S. D., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny týždeň v mesiaci v stredu v čase od 14.30. hod. do 16.00 hod. v priestoroch Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, Fialkové údolie č. 5, Bratislava, vždy v prítomnosti psychológa Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, po dobu troch mesiacoch, odo dňa nadobudnutia vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

Matka je p o v i n n á maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a včas v stanovený deň a hodinu odovzdať otcovi v priestoroch Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, Fialkové údolie č. 5, Bratislava, za prítomnosti psychológa Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, kde si maloletého po ukončení styku prevezme.

Vo zvyšku sa návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy styku otca s maloletým S. počas školského roka každý druhý týždeň v mesiaci v pondelok, utorok, stredu a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. a počas letných školských prázdnin každý pondelok, utorok, stredu a štvrtok od 14.00 hod. do 17.00 hod. za asistencie psychológa zo Súkromného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie - KORY celkovo po dobu troch mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia, s minimálnym počtom stretnutí 12. Zároveň žiadal, aby súd uložil matke povinnosť maloletého otcovi odovzdať a otcovi povinnosť maloletého matke po skončení styku vrátiť.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie

neodkladného opatrenia dospel k záveru, že v tomto štádiu konania nie je možné ani vhodné bezodkladne zasiahnuť do pomerov účastníkov konania prostredníctvom neodkladného opatrenia. Konštatoval, že Okresný súd Bratislava IV uznesením č. k. 13P/96/2017-53 zo dňa 26.06.2017, právoplatným dňa 24.07.2017, zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť styk s maloletým, rovnako súd zamietol styk otca s maloletým uznesením č.k.16P/1/2017-20 zo dňa 14.11.2017, právoplatným dňa 06.12.2017 vo výrokoch I. II. IV. a dňa 31.01.2018 vo výroku III. (týkajúceho sa úpravy styku s maloletým) v spojení s uznesením KS BA č.k. 11CoP/592/2017-46 zo dňa 12.01.2018. Zvážil nové skutočnosti uvedené v návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúce v nerealizácii nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým bola matke uložená povinnosť zabezpečiť otcovi audiovizuálny, či telefonický kontakt s maloletým. Mal za to, že naďalej nie je súladné so záujmom maloletého dieťaťa direktívne upravovať jeho styk s otcom, bez bližšieho zisťovania pomerov na strane obidvoch rodičov a dokazovania o súčasnom psychickom stave maloletého dieťaťa, či jeho aktuálne prežívanie vo vzťahu k otcovi. Poukázal na to, že na Okresnom súde Bratislava IV je vedené konanie pod sp. zn. 56Em/4/2018 o výkon rozhodnutia nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým bola uložená matke povinnosť zabezpečiť audiovizuálny kontakt otca s maloletým S. prostredníctvom aplikácie SKYPE alebo telefonický kontakt s maloletým, v ktorom konaní súd vykoná všetky náležité kroky smerujúce k jeho výkonu. Rovnako konštatoval, že v konaní vo veci samej vedenej pod sp. zn. 13P/274/2016 vykoná potrebné dokazovanie, na základe ktorého rozhodne aj o styku rodičov s maloletým tak, aby to bolo predovšetkým v jeho záujme.

3. Proti tomuto rozhodnutiu prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Rozhodnutie súdu prvej inštancie navrhol zmeniť tak, že súd dočasne upraví styk otca s maloletým počas školského roka každý druhý týždeň v mesiaci v pondelok, utorok, stredu a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. za asistencie psychológa zo Súkromného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie - KORY a počas letných prázdnin každý pondelok, utorok, stredu a štvrtok od 14.00 hod. do 17.00 hod. za asistencie psychológa PhDr. Dáši Oravkinovej zo Súkromného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie - KORY celkovo po dobu troch mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia, s minimálnym počtom stretnutí 12 s tým, že účelom je obnovenie vzťahu maloletého k otcovi. Zároveň žiadal, aby súd uložil matke povinnosť maloletého otcovi odovzdať a otcovi povinnosť maloletého matke po skončení styku vrátiť. Poukázal na to, že telefonické kontakty s maloletým nariadené neodkladným opatrením, uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 16P/1/2017-20 zo dňa 14.11.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP 592/2017-46 zo dňa 14.11.2017, nie sú realizované, matka ich neumožňuje. Zároveň poukázal na prebiehajúce konanie o výkon daného rozhodnutia, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 56Em/4/2018. Zdôraznil, že maloletého nevidel po dobu viac ako dvoch rokov (od januára 2016), osobný ani telefonický kontakt so synom mu nebol umožnený. Zdôraznil, že jeho záujem o syna je zrejmý. Uviedol, že ak matka zdvihne telefón, prejaví finančné požiadavky a uvádza mu nepravdy o aktivitách maloletého. So synom mu umožnila telefonický kontakt naposledy v októbri 2016 a viacero hovorov počas decembra 2017, avšak len z dôvodu, že žiadala výživné vo výške 2.500 eur. Uviedol, že počas telefonických hovorov s maloletým, maloletý reagoval na neho dobre, rozhovory prebiehali v poriadku. Akonáhle oznámil matke, že nie je schopný splniť jej finančné požiadavky, prestala mu umožňovať tento kontakt so synom. Mal za to, že zo správania matky vyplýva, že ak by súhlasil s ňou navrhovanou výškou výživného na syna, mohol by sa s maloletým stretávať a kontaktovať. Správanie matky považoval za absurdné a neakceptovateľné. Vyslovil názor, že správaním matky došlo a dochádza k narušeniu jeho vzťahu s maloletým z čoho vyplýva, že ak bude takáto situácia ponechaná, maloletého už nikdy neuvidí. Mal za to, že nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku maloletého s otcom v prítomnosti psychológa je zárukou, že kontakt bude prispôsobovaný potrebám maloletého a tieto budú v plnom rozsahu naplnené zo strany psychológa. Je ochotný pristúpiť k citlivému riešeniu vo vzťahu k maloletému a realizovať stretnutia v prítomnosti psychológa, pričom stretnutia budú kratšie a častejšie. Vyslovil názor, že navrhované stretnutia umožňujú nadviazanie vzájomného kontaktu otca s maloletým, ktorý je po takom dlhom čase nielen žiaduci, ale predstavuje základné právo maloletého i otca. Zdôraznil, že bude pre neho náročné prispôsobiť život takejto frekvencii stretnutí, ale kontakt s maloletým, záujem dieťaťa a obnovenie vzájomného rodinného života, postavil nad plnenie svojich povinností. Poukázal na to, že dohoda s matkou nie je možná a je potrebný zásah súdu do týchto rodinných vzťahov. Rovnako poukázal na predpoklad veľmi dlhého trvania súdneho konania, ktorý čas je možné využiť na prijímanie opatrení vo vzťahu k obnove jeho vzťahu s maloletým a skutočnosť, že zo realizovaných stretnutí bude vyhotovená správa psychológa o priebehu stretnutí a reakciách maloletého, ktorá bude hodnotným podkladom pre ďalšie rozhodovanie súdu vo veci samej. Dal do pozornosti riadenie stretnutí

psychológom a ich ukončenie v prípade potreby tak, aby dané stretnutia sledovali záujem maloletého dieťaťa. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.08.2017 č.k. 11CoP/339/2017 zaoberajúce sa potrebou zachovania styku rodiča s maloletým aspoň v minimálnej miere v chránenom prostredí. Zdôraznil nevyhnutnosť intenzívnych stretnutí vzhľadom na vzdialenosť jeho bydliska s tým, že po dobu troch mesiacov je schopný cestovať na územie Slovenskej republiky tak, aby vedel realizovať navrhované termíny stretnutí. Mal za to, že úpravou styku za asistencie psychológa dôjde k postupnému prehĺbovaniu a zlepšovaniu vzťahu medzi ním a jeho synom, ktoré môže napomôcť a umožniť neskôr aj stretávanie s maloletým osamote.

4. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

6. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia namieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 CMP, ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere § 367 CMP, a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods.1 CMP. Ustanovenie § 367 CMP, odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti s cieľom ochrany práva účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy naďalej povinné prioritne chrániť záujmy maloletých a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení treba uviesť, že neodkladné opatrenia sú neodkladnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania, ako aj po jeho skončení podľa ust. § 324 ods.1 CSP.

7. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy neodkladné opatrenie môže nahradiť aj rozhodnutie vo veci samej.

8. Odvolací súd po preskúmaní odvolania podaného otcom dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné čiastočne vyhovieť. Odvolací súd považuje za nesprávny záver súdu prvej inštancie o tom, že v tomto štádiu konania nie je potrebné ani vhodné predbežne upraviť rozsah styku otca s maloletým S. s prihliadnutím na predchádzajúce rozhodnutia súdov, ktorými boli zamietnuté návrhy otca na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku s maloletým a nariadený kontakt otca s maloletým len formou audiovizuálnou a prostredníctvom SKYPE a s prihliadnutím na potrebu vykonania dokazovania vo veci samej. Z úradnej činnosti odvolacieho súdu a z obsahu spisu a predchádzajúcich rozhodnutí súdov vo veci starostlivosti o maloletého S. vyplýva, že osobný kontakt otca s maloletým sa nerealizoval od roku 2016. Odvolací súd akceptoval dôvody otca uvedené v odvolaní voči napadnutému rozhodnutiu spočívajúce v neplnení povinnosti uloženej matke súdom nariadeným neodkladným opatrením o nerealizovaní ani audiovizuálneho kontaktu a kontaktu maloletého s otcom prostredníctvom SKYPE, ktoré skutočnosti matka nepoprela a napokon svedčia aj z otcom podaného návrhu na výkon rozhodnutia, ktorým bol takto upravený kontakt nariadený. Odvolací súd nespochybňuje záver súdu prvej inštancie o potrebe vykonania dokazovania vo veci samej, avšak vzhľadom na dĺžku prebiehajúceho súdneho konania vo veci samej, t.j. konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vrátane úpravy styku otca s maloletým, dospel k záveru o potrebe zabezpečiť styk, resp. aspoň minimálny kontakt otca s maloletým za účelom obnovenia ich vzájomného vzťahu, keďže absolútnym a dlhodobým prerušením stretávania sa otca s maloletým, môže dôjsť k nenapraviteľným škodám a narušeniu psychického a fyzického vývinu maloletého S. Je nepochybné, že v konaní vo veci samej súd prvej inštancie vykoná náležité dokazovanie v otázke úpravy styku otca s maloletým, na základe ktorého rozhodne v záujme maloletého dieťaťa. Odvolací súd poznamenáva,

že aj napriek tomu, že ostatným rozhodnutím súdu o návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia na úpravu styku otca s maloletým, bol návrh otca zamietnutý, vznikla potreba prehodnotiť, či je skutočne v záujme dieťaťa ponechať daný stav, v dôsledku ktorého dochádza k výraznejšiemu odlúčeniu maloletého od otca. Od daného posledného rozhodnutia súdu (nedošlo ku zmene, v konaní vo veci samej nebolo rozhodnuté, a z konania o výkon rozhodnutia je zrejmé, že matka neplní súdom uloženú povinnosť. Odvolací súd dáva do pozornosti, že aj v prípadoch, ak súd nariadi zákaz styku otca s maloletým dieťaťom za splnenia zákonných podmienok ustanovených v § 25 ods. 2 Zákona o rodine, je povinnosťou súdu vykonať všetky opatrenia na obnovenie kontaktu, resp. styku rodiča s dieťaťom. V danom prípade návrh otca na realizáciu stretávaní s maloletým v prítomnosti tretej osoby, psychológa, na neutrálnej pôde, je dôvodný. Styk realizovaný touto formou zabezpečí citlivý prístup k maloletému v prítomnosti osoby skúsenej v danom odbore tak, aby styk prebiehal bez negatívnych emócií s postupným nastavením maloletého po psychickej stránke a usmernením jeho otca ako pristupovať k dieťaťu, ktoré s ním nebolo v osobnom kontakte po dobu viac ako dvoch rokov a prežilo s otcom negatívnu skúsenosť. Odvolací súd súhlasí s názorom otca o využití hodnotiacej správy o priebehu stretnutí s maloletým v konaní vo veci samej. Sledujúc záujem maloletého dieťaťa, ktoré má právo mať riadny a pravidelný kontakt aj so svojim druhým rodičom, právo na budovanie a upevňovanie vzťahu s otcom, dospel odvolací súd k záveru, že za daných okolností je nevyhnutné nariadenie neodkladného opatrenia s rozsahom styku určeným na každý nepárny týždeň v mesiaci v stredu v čase od 14.30 hod. do 16.00 hod. na neutrálnej pôde v prítomnosti tretej osoby - psychológa, ktorý zabezpečí pokojnú atmosféru pri realizácii styku otca s maloletým a pre maloletého prijateľný spôsob kontaktu s prihliadnutím na históriu rodiny, negatívny zážitok dieťaťa s otcom, ku ktorému v minulom období došlo a s tým súvisiace prežívanie dieťaťa. Odvolací súd upravil dočasne styk v rozsahu, ktorý zohľadňuje potreby a vek dieťaťa a umožní maloletému dočasne tráviť čas aj so svojim otcom, ktorý zohráva v živote dieťaťa významnú rolu. Pokiaľ ide o návrh otca na určenie zariadenia, ktoré bude súčinné pri poskytovaní kontaktu, odvolací súd po preverení kapacitných možností a jazykových znalostí pracovníkov zariadenia, ktoré sú v danom prípade nevyhnutné, určil na realizáciu asistovaných stretnutí otca s maloletým Linku detskej istoty UNICEF.

9. K námietkam otca týkajúcim sa neúplných údajov v rodnom liste maloletého S. D. vydaného osobitnou matrikou MV SR, odvolací súd udáva, že otcovstvo L. Z. k maloletému S. mal preukázané z Osvedčenia o narodení dieťaťa (Certification of Birth) vydaného Štátom Pennsylvánia - oddelenie zdravotníctva, Matričné záznamy zo dňa 17.07.2007. V prípade, ak matka zabezpečila vyhotovenie rodného listu maloletého na území Slovenskej republiky, v ktorom absentuje označenie otca, vyvstáva otázka, akým titulom sa domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému voči označenému otcovi v návrhu. Na námietky otca týkajúce sa nesprávne uvedeného mena a priezviska maloletého odvolací súd neprihliadal vychádzajúc z údajov uvedených v aktuálnom rodnom liste maloletého dieťaťa. Odvolací súd zároveň uložil matke povinnosť zabezpečiť prítomnosť maloletého a jeho účasť na realizácii stretnutí.

10. Odvolací súd apeluje na obidvoch rodičov, aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mali na zreteli záujem ich maloletého dieťaťa, aby vzájomnou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie v rodine. Je samozrejmé, že matka dieťa na styk s otcom riadne pripraví nielen materiálne, ale aj po psychickej stránke.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP a nariadil neodkladné opatrenia o dočasnej úprave styku otca s maloletým v rozsahu a za podmienok, ktoré sledujú záujem maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku (rozsah styku a určenie zariadenia) zamietol.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).